

Bijlage I – Het Crisisplan

Het Crisisplan

Stichting Dow Pensioenfonds

Versie 2016

Dit crisisplan is een financieel plan en bevat een beschrijving van maatregelen die het Bestuur van het fonds op korte termijn effectief kan inzetten, indien in korte tijd de dekkingsgraad zich zeer snel beweegt richting kritisch niveau. Hiermee zou het realiseren van de doelstelling van het fonds in gevaar komen.

De maatregelen die in dit financieel crisisplan zijn opgenomen zal het Bestuur in het geval van een (financiële) crisis altijd afstemmen op de aard van de crisis en de situatie van dat moment. Hiermee onderscheidt het crisisplan zich van een herstelplan.

Dit crisisplan bevat de volgende elementen die achtereenvolgens worden beschreven.

1. Vaststelling wanneer naar de mening van het fonds sprake is van een financiële crisis
2. Vaststelling van de kritische dekkingsgraad, zijnde het niveau van de dekkingsgraad, waarbij het fonds zonder (aanvullende) maatregelen en zonder het korten van rechten niet meer kan herstellen
3. Maatregelen die ter beschikking staan
4. Beschrijving van de inzet van deze maatregelen en het financieel effect hiervan
5. Communicatie met belanghebbenden in een crisissituatie
6. Beschrijving van het besluitvormingsproces
7. Jaarlijkse toetsing van het plan

Dit crisisplan is gebaseerd op de huidige situatie zonder rekening te houden met eventuele toekomstige wijzigingen welke samenhangen met uitwerking ten gevolge van de pensioenwet. Jaarlijks zal het crisisplan op actualiteit worden getoetst.

1. Vaststelling wanneer naar de mening van het fonds sprake is van een crisis

Het Bestuur is van mening dat er sprake is van een financiële crisis, waarbij de doelstelling van het fonds: het blijven uitkeren van de nominale pensioenverplichtingen, in gevaar kan komen, als de dekkingsgraad tot een zodanig niveau daalt dat het fonds niet meer in staat is om zelfstandig te herstellen. De fondsspecifieke situatie is dat de garantie van Dow hierbij een cruciale rol speelt. In dit plan wordt rekening gehouden met de kostendekkende premie, op basis van de actuele Rentetermijnstructuur. Het pensioenfonds heeft momenteel een reservetekort daar de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds tussen de minimaal vereiste dekkingsgraad en de vereiste dekkingsgraad ligt .

Een (sterke) daling van de beleidsdekkingsgraad zou zich bij het fonds voor kunnen doen in de volgende situaties:

- indien de rentetermijnstructuur (RTS) door de financiële crisis zich nog verder naar een lagere waarde begeeft.
- indien de waarde van het belegd vermogen sterk vermindert.
- bij eventuele wijzigingen in de ontwikkelingen van een hogere levensverwachting
- een combinatie van bovengenoemde situaties.

Als gevolg van bovenstaande situaties kan de beleidsdekkingsgraad van het fonds zodanig verslechteren en een kritisch niveau bereiken dat het fonds zich niet meer autonoom kan herstellen binnen de wettelijke hersteltermijn. In dat geval zijn (aanvullende) maatregelen nodig zijn die onder paragraaf 3 en paragraaf 4 worden beschreven. De kritische grenzen voor de dekkingsgraad staan onder paragraaf 2 vermeld.

2. Vaststelling van de kritische dekkingsgraad

Dé kritische beleidsdekkingsgraad voor het fonds is niet direct te benoemen. Dit is immers afhankelijk van diverse factoren die, hetzij ieder voor zich, hetzij in (een bepaalde) combinatie, hun invloed uitoefenen op de financiële positie van het fonds.

Het grootste risico voor het pensioenfonds is dat, in geval van dekkingstekort, de werkgever de herstelpremies niet betaalt of stopzet.

Scenario	Kritische dekkingsgraad	
	31-12-2015	
a) Het in overleg treden met de sponsor betreffende het niet (tijdig) betalen van de herstelpremies.	104,1%	
b) Als punt a niet tot een oplossing leidt, dan zal het afwickelen van de opzegging van de uitvoeringsovereenkomst verder opgevolgd moeten worden.		

Een risico voor het pensioenfonds is dat, in geval van een lagere beleidsdekkingsgraad dan de vereiste dekkingsgraad, de werkgever de verhoging van de premie niet betaalt of stopzet.

Scenario	Vereiste dekkingsgraad	
	31-12-2015	
a) Het in overleg treden met de sponsor betreffende het niet (tijdig) betalen van de extra premies.	120,1%	

3. Maatregelen die ter beschikking staan

Het fonds heeft een financieel beleidskader dat door het Bestuur is vastgesteld. Met dit beleidskader is sprake van een evenwichtig en integraal financieel beleid. In het beleidskader is het pensioenbeleid, het premiebeleid en het beleggingsbeleid geïntegreerd. In het beleidskader is het niveau van de dekkingsgraad bepalend voor de wijze waarop binnen de diverse beleidsgebieden het beleid wordt gevoerd.

De enige actie is: Overleg sponsor

4. Beschrijving van de inzet van deze actie en het financieel effect hiervan

De actie die ter beschikking staat en onder paragraaf 3 genoemd is, wordt nu beschreven op basis van de mate van realiteit van inzet en het financieel effect.

Overleg sponsor: Het fonds zal eerst in overleg moeten treden met de sponsor over de ontstane crisissituatie. Indien dit geen oplossing oplevert, zal hiermede artikel 11 van de uitvoeringsovereenkomst in werking treden. De uitvoeringsovereenkomst is bij aangetekend

schrijven opzegbaar per 31 december van enig jaar met inachtneming van volgende bepaling: Ingeval van een beleidsdekkingsgraad lager dan minimum vereist, is de opzegging door de werkgever pas mogelijk als het dekkingstekort is opgeheven, door afwikkeling van het herstelplan of door een betaling ineens door de werkgever. Deze actie is voor ons fonds de meest kritische factor.

5. Communicatie met belanghebbenden in een crisissituatie zoals beschreven onder punt 1 en punt 2.

- De werkgever brengt de ondernemingsraden meteen op de hoogte.
- Het Bestuur van het fonds stuurt een brief naar de deelnemers over de ontstane crisissituatie. Tegelijkertijd wordt de brief ook gepubliceerd op de website van het fonds.
- Afhankelijk van de ontwikkeling van de crisis en de verdere gevolgen hiervan voor het fonds, worden aanvullende berichten op de website geplaatst. Dit gebeurt op frequente basis (2-wekelijks/maandelijks). Indien nodig, worden informatiebijeenkomsten georganiseerd.
- Tenslotte zorgt het Pensioenbureau ervoor dat de medewerkers telefonische en/of schriftelijke vragen beantwoorden.
- Indien de crisissituatie verdwenen en/of opgeheven is, zal het Bestuur van het fonds de ondernemingsraad en de deelnemers op de hoogte brengen.
- Het crisisplan is onderdeel van de ABTN.
- Met het opstellen van een financieel crisisplan voldoet het fonds aan de Pensioenwet.

6. Beschrijving van het besluitvormingsproces

De totale premie voor het hele jaar wordt een keer per jaar vastgesteld en $\frac{1}{4}$ van de totale premie wordt per kwartaal betaald door de bijdragende ondernemingen.

Het pensioenbureau rapporteert op kwartaalbasis aan het Bestuur dat de (herstel) premies op tijd worden betaald en goed uitgevoerd. Bij het bepalen of er een financiële crisis is, zal het Bestuur contact opnemen met de bijdragende ondernemingen.

7. Jaarlijkse toetsing van het crisisplan

Het crisisplan zal eenmaal per jaar door het Bestuur worden getoetst.

Bijlage II – Procesbeschrijving maandrapportages

Maandrapportages

Inleiding

Onderdeel van het Financieel Toetsingskader dat van kracht is sinds 1 januari 2015 is de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is gedefinieerd als het voortschrijdend gemiddelde van de gerapporteerde (actuele) dekkingsgraden van de 12 maanden voorafgaand aan het moment van vaststelling. Op grond hiervan dienen pensioenfondsen volgens de Pensioenwet hun beleidsbeslissingen te nemen. Daarmee wordt het proces rondom de maandelijkse vaststelling van de dekkingsgraden (die uiteindelijk ten grondslag liggen aan de in het jaarverslag te vermelden beleidsdekkingsgraad) nog belangrijker.

Deze bijlage omschrijft het proces van het vaststellen van de maandelijkse dekkingsgraadbepaling waarmee het fonds waarborgt dat deze zoveel mogelijk wordt gebaseerd op juiste en tijdige informatie. Deze procesbeschrijving is gebaseerd op het huidige proces rondom de vaststelling van de dekkingsgraad zoals dat bij het fonds reeds plaatsvindt.

Procesbeschrijving

De maandelijkse actuele dekkingsgraad is gebaseerd op het aanwezig fondsvermogen en de Technische Voorziening (TV). Portfolio investment levert maandelijks de best estimate van de marktwaarde van de beleggingen aan Willis Towers Watson. Willis Towers Watson verhoogt deze opgave van het fondsvermogen met de waarde van de herverzekering, flexioen en eventueel andere voorzieningen van werkgeverspremie.

Willis Towers Watson (WTW) bepaalt maandelijks de TV per maandeinde, gebaseerd op de fondsgrondslagen en de door DNB gepubliceerde rentetermijnstructuur per maandeinde. De berekeningen van de TV worden gebaseerd op de kasstromen die AZL ieder kwartaal oplevert. Voor het construeren van de kasstromen gaat AZL uit van de feitelijke aanspraken in de deelnemersadministratie per kwartaaleinde (dus inclusief alle uitgevoerde mutaties zoals in- en uitdiensttredingen, pensioenopbouw, waardeoverdrachten en overlijdensgevallen). Door deze tussentijdse update van kasstromen, is de TV die ten grondslag ligt aan de maandelijkse dekkingsgraad gebaseerd op de meest recente deelnemersinformatie. WTW voert enkel een controle uit op hoofdlijnen of het effect van de update in lijn der verwachting ligt. WTW controleert de TV op plausibiliteit en stemt eventuele (significante) bevindingen/afwijkingen af met AZL en Pensioenbureau.

Aanvullend op de maandelijks ontvangen informatie worden er door WTW correcties toegepast om een betere aansluiting te voorzien op de maandelijkse situatie van het fonds:

- Maandelijks vindt er een aanpassing plaats op de assets d.m.v. een voorziening om timingsverschil tussen opbouw (per einde kwartaal) en premiebetaling (na afloop van kwartaal) in lijn met elkaar te brengen;
- De TV wordt verhoogd met de Voorziening Langdurig zieken (2 maal AO premie van dat jaar);
- De voorziening DC wordt eenmalig per jaar verhoogd met de jaarlijkse premiestorting, zodra deze bekend is (aanlevering pensioenbureau);
- De voorziening DC wordt eenmalig per jaar verhoogd met de rendementstoekening zodra deze cijfers uit het jaarwerk bekend zijn (maart en/of april)
- Indien er aanvullende bekende significante mutaties zijn die niet in de kasstromen van AZL verwerkt zijn, kan dat aanleiding geven om dit extracomptabel op te nemen in de maandrapportage. Per geval wordt dit besloten in overleg met het pensioenbureau.

Met behulp van de vastgestelde TV stelt WTW de actuele dekkingsgraad en de beleidsdekkingsgraad vast en stuurt deze uit naar het pensioenbureau, die vervolgens hier ook

een controle uitvoert. Na controle op plausibiliteit wordt de rapportage verstuurd door WTW naar het pensioenbureau en Portfolio Investments. Tot slot rapporteert het Pensioenbureau van Stichting Dow Pensioenfonds de geaccordeerde maanddekkingsgraad aan het bestuur en via e-Line aan DNB.

Verwerking beleidsbeslissingen en grondslagwijzigingen

Bij wijzigingen van het beleid of de actuariële grondslagen van het pensioenfonds, is het streven om de betreffende wijziging in de dekkingsgraad te verwerken uiterlijk in de eerste rapportage nadat het bestuursbesluit is genomen. Bestuursbesluiten die van invloed zijn op de dekkingsgraad worden dan ook zo snel mogelijk na de bestuursvergadering gecommuniceerd met AZL en WTW.

Indien gedurende het jaar wordt besloten tot een wijziging van actuariële grondslagen, zal dit effect bij de jaarlijkse (actuariële) analyse (in het kader van de jaarrekening) worden bepaald per einde boekjaar.

Terugwerkendekracht aanpassingen

Indien achteraf blijkt dat een gerapporteerde maanddekkingsgraad aanpassing behoeft als gevolg van een beleidsbeslissing of grondslagwijziging, dient deze aanpassing bij de berekening van de beleidsdekkingsgraad te worden meegenomen. Het is niet verplicht hiervoor een herrapportage in te dienen. De grens voor het een correctie in de dekkingsgraden voor de vaststelling van de beleidsdekkingsgraad is een effect op de actuele dekkingsgraad van 0,1%-punt. Eventuele aanpassingen dienen te worden toegelicht in het toelichtingsveld in de rapportage tool van DNB, zodat de hoogte van de beleidsdekkingsgraad verklaard is.